

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.
проректор НПНР доц. Моргунцова С.А.
проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.
проректор НПР проф. Візір В.А.
голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.
голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.
голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.
голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.
голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.
голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.
голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.
голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнєв А.І.
голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.
голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.
секретар ЦМР доц. Демченко В.О.
методист вищої категорії Кіяшко І.О.
методист вищої категорії Лур'є І.К.
керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

*Матеріали видаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

Для організації індивідуального та групового навчання з використанням дистанційних технологій, що базуються на Інтернет-ресурсах відповідно до графіку навчального процесу, створено комплекс електронних навчально-методичних матеріалів. Вони знаходяться у відкритому доступі на навчальному порталі (MS Teams, інформаційна сторінка кафедри).

Таким чином, впроваджуючи в навчальний процес сучасні методи навчання, можна значно підвищити його якість, зробити більш гнучким, стимулювати студентів до подальшого самостійного навчання протягом життя.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ І СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Тертишний С. І.

Ключові слова: дистанційне навчання, організація навчального процесу.

Вступ. Розвиток пандемії значно вплинуло на особливості здобуття вищої медичної освіти, яка є базовою соціальною нормою, а також важливим інструментом соціально-економічного розвитку нашої країни.

Основна частина. В період пандемії викладачі кафедри змушені були в короткий термін організовувати навчальний процес за допомогою дистанційних технологій навчання на основі різних способів доставки електронного контенту і доступних інструментів комунікації для студентів і викладачів. Однак простий процес передачі інформації за допомогою інтернет-технологій недостатній для ефективності навчання в онлайн-режимі - це перш за все когнітивний і соціальний процес, який вимагає особливих компетенцій викладачів, студентів, а також ефективних і зручних технологічних рішень і особливої організації освітнього процесу.

Під час пандемії співробітниками кафедри патологічної анатомії і судової медицини було адаптовано матеріали навчальних програм з усіх спеціальностей і дисциплін до дистанційної форми навчання на платформах Microsoft Teams та Microsoft Forms. Було створено алгоритм проведення онлайн-занять із використанням електронних методичних матеріалів кафедри, що були розроблені в попередній час: практикуми, методичні рекомендації, посібники, тестові збірники, перелік зовнішніх допоміжних електронних ресурсів для самостійної підготовки студентів. Викладачі з переходом в дистанційний режим стали розміщувати в своїх особистих кабінетах необхідні для освоєння навчальних дисциплін матеріали, читати студентам лекції і вести практичні заняття, що транслюються в інтернеті, використовували синхронні технології для більшого залучення студентів і підвищення інтерактивності. Також використовувався асинхронний або заочний режим організації освітньої діяльності при якому студенти вивчали матеріал в зручний для них час, відповідно до встановлених викладачем термінів. Виконані студентами роботи збиралися на перевірку за допомогою електронної пошти викладачів.

За час пандемії в онлайн-режимі з використанням платформи Microsoft Teams співробітниками кафедри було проведено понад 2500 практичних занять і 220 лекцій для студентів 2-3 курсів спеціальностей «медицина», «педіатрія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Стоматологія», «Фізична терапія, ерготерапія». Також проведено 15 консультативних лекцій та практичних занять із підготовки до складання ЄДКІ для студентів 3 курсу медичного і стоматологічного профілю.

В умовах карантину поліпшенню підготовки студентів на кафедрі патологічної анатомії і судової медицини в значній мірі сприяла активізація самостійної роботи, яка була спрямована на поглиблення і закріплення навчального матеріалу. Самостійна робота проводилась під контролем викладачів і завідувача кафедрою. Супровід самостійної роботи студентів включав наступні напрямки: створення умов для організації самостійної роботи, узгодження індивідуальних планів, здійснення консультативної підтримки

студентів під час проведення відпрацювань та індивідуальне консультування за запитом студента.

В період карантину співробітники кафедри взяли участь в 2-х заходах безперервного професійного розвитку – були успішно проведені цикли тематичного удосконалення лікарів патологоанатомів і судово-медичних експертів.

Також слід зазначити, що незважаючи на підтримку досить високого рівня навчання в дистанційному режимі багато студентів і викладачів віддають перевагу традиційному формату з точки зору якості освіти. Багато студентів відзначають брак очного спілкування з викладачами та однокурсниками як основну складність організації навчання в дистанційному форматі. Частина студентів відчують збентеження і дискомфорт, коли викладач просить включити веб-камеру, студентам складно ставити питання викладачеві в онлайн режимі. Все це свідчить про труднощі зміни форматів вербальної і невербальної комунікації учасників освітнього процесу.

Висновок. Незважаючи на достатній рівень організації навчального процесу за допомогою дистанційних технологій, необхідною умовою його вдосконалення є оволодіння всіма можливостями дистанційного навчання, мобільних технологій і ресурсів, технічного оснащення та здатності їх ефективного використання. Основою для більш ефективного впровадження даних технологій можуть послужити курси, організовані на базі самого навчального закладу. Вільне володіння можливостями дистанційного навчання усіма учасниками навчального процесу, також позитивно позначиться на мотивуючій складовій студентів до реалізації дистанційного і мобільного навчання.

ДОСВІД РОБОТИ ЗА ЗМІШАНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ З КУРСОМ НОРМАЛЬНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ

Ганчева О. В., Мельнікова О. В., Іваненко Т. В., Грекова Т. А., Каджарян Є. В.

Ключові слова: дистанційна форма навчання, змішана форма навчання, інноваційні технології, здобувачі вищої освіти

Вступ. Світова пандемія COVID-19 змінила не лише пріоритетні напрямки медичної допомоги, але й зумовила кардинальні зміни формату освітнього процесу. Універсальним рішенням проблеми надання освітніх послуг стала організація дистанційних форм навчання, які основним принципом мають безперервний інтерактивний взаємозв'язок зі здобувачами освіти, є майже необмежено доступними, гнучкими та демонстраційними. Вимоги нової освітньої парадигми інформаційного суспільства цілком задовольняються дистанційними формами навчання через реалізацію масової освіти для всіх категорій населення, незалежно від географічного розташування і віку, адже сприяє відкритому особистісно-орієнтованому і безперервному навчанню протягом усього життя, вдосконаленню професійної підготовки і компетенції в закладах вищої освіти через задоволення різноманітних потреб здобувачів різних соціально-демографічних груп.

Основна частина. Безперервність освітнього процесу забезпечувалася реалізацією прискореного впровадження і використання цифрових технологій та інноваційних форм і методів освіти, а саме дистанційного навчання. Трансформація надання освітніх послуг дистанційно стало логічним і невід'ємним компонентом процесу здобуття вищої освіти для сучасного покоління студентів, зокрема майбутніх працівників у галузі охорони здоров'я.

Перш за все, програма реалізації надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти за змішаною формою навчання впроваджувалася розробленими колективом кафедри наступні заходами:

1. Розроблено онлайн курси на платформі EDX для самостійної роботи студентів з дисциплін «Патофізіологія» і «Нормальна фізіологія», які повністю укомплектовані теоретичним матеріалом і тестовими завданнями згідно робочій програмі і календарно-